

OBECNÉ ZVESTI

Noviny obyvateľov, návštevníkov a priateľov Strelník

Číslo: druhé

Ročník: IV.

NOVEMBER 2006

DOČÍTATE SA: Rekonštrukcie v škole. Chceme rozvoj cestovného ruchu? Nájomné zmluvy na hrobové miesta. Aktuality zo Základnej a Materskej školy. „Šajban“ sa vo svete nestradí. Komunálne voľby 2. decembra 2006

Domov a či starobinec?

Začínali sme 7. februára 2005 ako Zariadenie opatrovateľskej služby Strom pre seniorov. Teda pre starých a zdravotne postihnutých ľudí s kapacitou 12 miest. Neskôr, pre veľký záujem sme kapacitu rozšírili na 14 miest. Ani táto kapacita nebola pre veľký záujem postačujúca. Naši obyvatelia sa opakovane pýtali či už dožijú starobu tu – „už sa nechceme nikde premiestňovať“ – hovorievali. Ako to už z nášho názvu vyplýva, boli sme Zariadenie opatrovateľskej služby Strom a podľa platných zákonov, to znamenalo poskytovať sociálnu pomoc na určitú dobu – na preklopenie nepriaznivej životnej situácie. „A čo ďalej?“ - kládli sme si otázku. O obyvateľov, ktorých máme v zariadení sa nie musíme, ale chceme postarať. Celkom nám prirástli k srdcu ako členovia veľkej rodiny.

Okolo nás sme videli nevyužitú priestory základnej školy a tak ochota a podpora hľadať ďalšie riešenie pre rozšírenie služieb pre seniorov zo strany obce a zároveň využitie priestorov, zívajúcich prázdnotou sa zladilo v jeden celok. Vznikla ďalšia služba pre dôchodcov – Domov sociálnych služieb s možnosťou starostlivosti na dobu neurčitú. Vytratili sa obavy našich obyvateľov: kam pôjdem potom zo Zariadenia opatrovateľskej služby? Nuž, nažívať v Domove sociálnych služieb. Vedia, že tam dostanú starostlivosť, akú budú potrebovať, aj keď sa ich zdravotný stav zhorší.

Počúvali sme od rekonštrukčných prác na bývalej časti materskej školy, načo nám bude starobinec, keď tam nikto nepôjde... Po krátkom čase sme zistili opak – že záujem o takýto druh služby rastie. Žiadosti o umiestnenie v našom zariadení pribúda, kapacita nepostačuje. Kto vie, možno je to vizitka dobrej starostlivosti o našich obyvateľov.

K nášmu stromu pribudlo viacej „konárikov“, o ktoré sa treba starať. Pomáhame im pri obliekaní, jedení, precvičujeme reumou poznačené prsty pri vyšívaní, háčkovaní či pletení. Všetko sa snažíme robiť nie mechanicky, ale predovšetkým s láskou.

Tak teda: domov, či starobinec? Nuž, nechávam to každému na zamyslenie. Za všetko hovoria naši obyvatelia, keď sa vrátia po preliečení z nemocnice nazad. Hovoria: „konečne doma!“ A taktiež, keď znejú z nášho domova piesne, ktoré spievajú deti zo Základnej školy spoločne s našimi obyvateľmi. To by ste mali vidieť, ako sa našim obyvateľom vyhladzujú vrásky a rozosmievaajú aj srdiečka, nielen tváre.

Mnohí však zabúdame, čo bolo pre našich predkov samozrejme: že si spolu nažívali v malom domčeku, dokonca v jednej izbičke rodičia s deťmi, starí rodičia s vnúčatami a spoločne rozprávali príhody, rozprávky a bolo im dobre na duši. Pre všetkých to bolo samozrejme. Nepotrebovali okolo seba viac priestoru - cítili puto spolupatričnosti, vzájomnej pomoci, tolerance. Odovzdávali si navzájom životné skúsenosti, nepotrebovali televízor, video, ani študovať odbornú literatúru. Vedeli spolunažívať a boli šťastní. Prečo asi?

Dokážeme vnímať iné planéty, vzdialené tisíce kilometrov, vymýšľať zložitú techniku a niekedy nedokážeme pochopiť vzájomné spolužitie starých ľudí s deťmi. Ako sme vyrastali ja, ty? Alebo sme zabudli, alebo chceme zabudnúť. Nechceme vnímať potreby iných. Zabúdame na zákonitosť starnutia, ktorú nikto z nás nezastaví.

Naši prarodičia mali stvrdnuté, možofnaté ruky, ale zato mali mäkké srdcia. Prečo je to s nami - súčasníkmi opačne?

Mgr. Soňa Majerová

(autorka je vedúca ZOS a DSS Strom)

Z rokovaní Obecného zastupiteľstva

Zo zasadnutia OZ z 22.6.2006.

Žiadosť Firmy Chanel 42, Donovaly o odkúpenie pozemku parc.č.787 a 881 k.ú. Strelníky – vyše dediny za účelom výstavby parkoviska a garáží pre ratrak a skúter. OZ zobralo na vedomie obsah žiadosti o odpredaj obecného pozemku Vyše dediny parc.č. 787 a 881- k.ú. Strelníky. Nesúhlasilo s odpredajom uvedených pozemkov – avšak v záujme rozvoja cestovného ruchu v našej obci, môže dôjsť k podpísaniu zmluvy len na prenájom uvedených pozemkov a to na základe predloženej štúdie z ktorej by bolo zrejmé - aké konkrétne aktivity plánuje v tejto lokalite žiadateľ uskutočniť.

Stavebné úpravy v obecných objektoch:

- v ZŠS vymaľovať kuchyňu a všetky skladovacie priestory /neboli maľované od roku 1982,
- prerobiť kanceláriu pre vedúcu ZŠS a to vyburaním priečky, zabudovaním okna ako aj podlahy, vymeniť 6 rádiátorov plechových za panelové a vymaľovanie novej kancelárie,
- v kancelárii URBÁRU je úplne zničená podlahová krytina a preto je potrebné, aby OBEC ako vlastník budovy túto podlahu dal vymeniť, aby priestory boli schopné užívania.

Bol schválený vstup obce do Asociácie horských sídiel na Slovensku. Na vyšších orgánoch bude vybavovať poskytovanie pre obce nad 500 m nadmorskej výšky –vyššie podielové dane z dôvodu, že v týchto mestách a obciach majú zvýšené náklady na vykurovanie ako aj údržbu miestnych komunikácií.

OZ vzalo na vedomie stav budovy školstva v ktorej po 23 rokoch užívania – sú zničené niektoré okná, zhrdzavené radiátory a bojler pre ohrev teplej vody je prehrdzavený a stal sa úplne nefunkčným a preto OZ súhlasilo s tým, aby zo strany OBCE podľa finančných možností zabezpečilo z rozpočtu obce – nákup bojlera a jeho zabudovanie a postupne aj výmenu okien za nové plastové v triedach, kde sa učia deti a aj v ZŠS, kde sú okná nefunkčné.

OZ prejednálo žiadosť MUDr. Kureka o odpustenie platenia nájomného, vody, elektriny a údržby ZS v roku 2006, nakoľko že sa nachádza v zlej finančnej situácii a nakoľko kladne hodnotí jeho zdravotnú starostlivosť o našich občanov. OZ súhlasilo s odpustením platenia nákladov na prevádzku ZS za podmienok, že medzi obcou a MUDr. Kurekom bude uzavretá písomná zmluva o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti aj v ZOS, a to pravidelne každé 2 týždne a to v utorok alebo vo štvrtok stým, že to bude uvedené aj na výveske vchodových dverí ZS, nakoľko tejto starostlivosti sa klienti ZOS dožadujú.

Zo zasadnutia OZ z 28.8.2006

Rozvoj cestovného ruchu v obci – predstavenie projektu Firma Chanel Donovaly

Starostka informovala o zámeroch Firmy Chanel, ktorá plánuje v našej obci rozšíriť okruh poskytovaných služieb na úseku rozvoja cestovného ruchu, t.j. ubytovanie, lyžiarske vleky, vybudovanie parkoviska ako aj garáží na skútre a iné mechanizmy. Bližšie informácie poskytl zástupcovia firmy Chanel Donovaly. Zástupkyňa firmy Chanel p .Vajdová Patrícia – bližšie oboznámila zo zámermi rozvoja cestovného ruchu na území obce a to najmä možnosťou odkúpenia pozemku od obce pre zabezpečenie realizácie uvedených zámerov, pričom zdôraznila aj možnosť zamestnania aspoň 10 obyvateľov obce. OZ sa zhodlo na tom, že uvedené zámery rozvoja cestovného ruchu na území obce stým, že nakoľko sa blížia voľby do orgánov samosprávy, o odpredaji obecného pozemku pre výstavbu garáží a parkoviska rozhodne už nové obecné zastupiteľstvo, ktoré iste bude mať záujem o rozvoj cestovného ruchu.

Príprava podkladov pre vypracovanie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

V tomto bode p. starostka oboznámila o potrebe vypracovania Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mikroregiónu Rentar a obce, ktorý je podkladom k žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov na rozvoj obce zo štrukturálnych fondov a že na spracovaní tohto programu je potrebná účasť čo najširšej verejnosti občanov a na toto stretnutie okrem poslancov OZ budú pozvaní osobne i cez MR občania, ktorým na ďalšom rozvoji obce záleží. Tento program bude spracúvať SAŽP v B. Bystrici a prvé stretnutie sa uskutočnilo 5.9.2006.

(pokračovanie na str. 3)

(pokračovanie zo strany 2)

Zo zasadnutia OZ z 30.9.2006.

OZ schválilo „Prevádzkový poriadok cintorína a domu smútku“ za dočasné užívanie hrobového miesta a úhrady za služby- správu a údržbu komunikácií, zelene, zber a odvoz odpadu, dodávka vody, kosenie, hrabanie, vývoz kontajnerov:

za jeden hrob na obdobie 1 roka	50.-Sk,
za dvojhrob -,-	80.-Sk,
detský hrob -,-	25.-Sk
uloženie urny -,-	20.-Sk.

OZ uložilo OcÚ do konca roka 2006 vyhotoviť nájomné zmluvy na hrobové miesta a tieto roznieť do všetkých domácností obce, ktoré tieto zmluvy vypíšu a uvedú v nich, koľko hrobov v cintoríne majú, tieto zmluvy odovzdajú na OcÚ, hroby sa vyznačia v pasporte obecného cintorína a podľa počtu hrobov sa budú inkasovať cintorínske poplatky v roku 2007. Preto budú do všetkých domácností doručené čisté tlačivé zmlúv – do ktorých nájomca hrobových miest uvedie počet hrobov, na ktoré zmluvu uzatvárajú a prinesú ich na ObÚ, kde sa do plánu hrobových miest vyznačí číslo nimi prenajatého hrobového miesta.

Doplnok VZN o nakladaní s odpadmi na území obce:

Podľa novely zákona 223/2001 o nakladaní s odpadmi a to v systéme zberu, prepravy a zneškodňovania elektroodpadov, obec môže uzatvoriť s výrobcou elektrozariadení zmluvu o zavedení a prevádzkovaní systému oddeleného zberu elektroodpadu na jej území. Vzhľadom na to, že výrobcovia elektrozariadení nepožiadali obec o zavedenie systému zberu odpadov z domácností, je obec povinná zabezpečiť zber a odvoz elektroodpadov 2 x za rok a to v mesiaci apríli a októbri.

Výmena okien v objekte školstva

Starostka obce informovala poslancov o tom, že aj keď sme poslali niekoľko žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov na výmenu okien v objekte školstva, t.j. na 19 okien za 500.000.-Sk – neboli naše žiadosti vybavené, nakoľko MŠ SR poskytuje finančné prostriedky len na havarijné stavy. Preto OZ schválilo, aby v triedach ZŠ, MŠ a ZŠS bola prevedená výmena drevených okien, ktoré sú už veľmi opotrebované a je ich potrebné vymeniť za plastové okná. Prieskum trhu a ponúk u troch firiem bol prevedený už v jarných mesiacoch – ktorý bol použitý k žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov na KŠÚ a na MŠ SR, odkiaľ sme prostriedky nedostali, že riešia len havarijné stavy. V dôsledku toho, že v oknách sú veľké špáry a v triedach sa aj v minulej zime muselo prikurovať elektrickými radiátormi, je potrebné túto situáciu riešiť tým, že sa 19 okien v ZŠ, MŠ a ZŠS vymení za plastové okná – v cene bez DPH -500.000.-Sk s čím OZ súhlasilo.

Zo zasadnutia OZ z 30.10.2006.

Doplnok VZN o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Starostka oboznámila poslancov s novým zákonom č.120/06 Zb., ktorým NR SR oslobodila od dane z nehnuteľností priamo zo zákona pozemky a stavby, slúžiace na vykonávanie náboženských obrádov vo vlastníctve cirkví a na verejnoprospešnú činnosť v oblasti telesnej kultúry a preto na základe § 8 cit. zákona obec je povinná zo svojho VZN k 1.1.2007 – toto oslobodenie vypustiť.

Taktiež je potrebné upraviť § 31 – za ktorý sa vkladá § 31a, na základe ktorého obec môže na zmiernenie alebo odstránenie tvrdosti zákona v prípadoch, keď poplatník neužíva nehnuteľnosť, ktorú je oprávnený užívať – viac ako 90 po sebe nasledujúcich dňoch – poplatok znížiť podľa najnižšej sadzby alebo úplne odpustiť po predložení hodnoverného podkladu.

Poplatník si uplatňuje nárok na odpustenie poplatku podľa § 32 a, - písomne na obecnom úrade po uplynutí kalendárneho roka v lehote do 31.1. kalendárneho roka.

Darovanie auta pre ZOS

p. starostka informovala poslancov, že Krajský súd v B. Bystrici – má osobné vozidlo SEAT Toledo, ktoré chce darovať pre ZOS Strom – prevodom. Toto auto bolo obhliadnuté a jeho stav je vyhovujúci a môže ešte pre potreby tohto zariadenia poslúžiť.

Zo života Základnej školy v Strelníkoch

V školskom roku 2006/2007 navštevuje našu Základnú školu 30 žiakov. Vyučujú sa v dvoch triedach: V 1. a 2. ročníku vyučuje Mgr. Jana Kopečná, navštevujú ju deväť prváci a štyria druháci. V 3. a 4. ročníku vyučuje Mgr. Gabriela Sedláková, navštevujú ju piati tretiaci a jedenásti štvrtáci. Školský klub detí, ktorý vedie Iveta Majerová, navštevuje 18 detí.

Na škole máme už tretí rok zvolený jazykový variant, povinne sa vyučuje anglický jazyk v 3. a 4. ročníku. V tomto šk. roku sa po prvýkrát vyučuje v ročníkoch 1.– 4. povinne voliteľný predmet Etická výchova v alternatíve s náboženskou výchovou. Už po tretí rok vydala naša škola Vzdelávacie poukazy, ktoré rodičia detí odovzdali našej škole do záujmových krúžkov.

Na škole vedieme tri záujmové krúžky:

Anglický jazyk pre žiakov 1.- 4. roč. vedie pani učiteľka Jana Kopečná.

Regionálny krúžok pre žiakov 1. – 4. roč. vedie pani učiteľka Gabriela Sedláková.

Počítačový krúžok pre žiakov 1. - 4. roč. vedie pani vychovávateľka Iveta Majerová.

Za uplynulé 2 mesiace sme stihli rôzne aktivity:

- *zvykli sme si na školské povinnosti*
- *rozbehla sa činnosť krúžkov: deti sa tešia a majú veľkú radosť z prvých slov v angličtine, učia sa pracovať s počítačmi, žiaci 2. – 4. ročníka sa opäť zapojili do internetovej vedomostnej súťaže. No a týmito piesňami:*

Hej, už sa na tej hore...

Jeseň, pani Bohatá...

Šarkany...

Listoček dubový...

Láska, láska...

Slovensko moje...

Cez tú Šajbu...

sme potešili našich milých susedov zo ZOS Strom v Strelníkoch

- *21. septembra 2006 sme boli na výstave Vedecká hračka*
- *16.10.2006 sme boli na turnaji vo vybíjaní v ZŠ Lubietová*
- *s radosťou sme v Školskom klube detí využívali počas krásnych jesenných dní pieskovisko (deti sa na ňom do sýtosti vyhrali s novými hračkami).*
- *krásne počasie sme využívali na prechádzky do prírody, pričom im nebolo ľahostajné, ako to občas vyzereá, a tak postupne nazbierali:*

2 vrecia plastového odpadu

1 vreca skla

2 vozíky starých hrncov a vedier

Z prírody si deti nosili aj užitočnejšie produkty, napríklad šípky, ktoré deti oberali aj za pomoci svojich rodičov a súrodencov, a tak sa zapojili do zberovej činnosti na škole. Zbierali sme aj papier, nazbierali sme 2 160 kg.

Deti, vždy veľmi radi chodia do Školského klubu detí, pretože sa tam vždy čosi zaujímavé deje: vyrábajú tam maľované aj lepené obrázky z rozličných prírodných materiálov, robia rôzne výstavy, napríklad z tvarovo zaujímavých prírodnín, jeseňou sfarbených listov, športuje sa, súťaží a občas majú deti „ovocné a zeleninové hody“. Naposledy si deti vyskúšali písanie husacím brkom, za spevu ľudových piesní (Húsky moje, húsky, Čie sú to húsky, Kázala mi mati...).

Máme 30 krásnych detí. Šikovných detí. Občas zopár „nezbedníkov“. Snažíme sa ich viesť k zodpovednému prístupu k školským povinnostiam, k práci, k životu a predovšetkým k ľuďom, lebo...

„Človek bez peňazí je chudobný.

Človek bez priateľov je ešte chudobnejší.

Človek bez srdca je najchudobnejší.“

Gabriela Sedláková
(autorka je riaditeľkou ZŠ)

Materská škola v Strelníkoch – štvrt'storočnica ? ...

„Postavím dom so záhradou
a privolám šťastné deti doň.

S láskou, úctou a dobrou náladou sa o ne postarám...“

... takto hovoria slová z jednej piesne. Hovoria o dome, postavenom z detského smiechu i plaču. O dome, v ktorom dieťa stavia svoj vlastný svet. Kde nájde priateľa a možno i prvú lásku. Bude to ich dom, ich kráľovstvo. Kráľovstvo radostí a hier, svet rozprávok, piesní, svet zlých drakov, ale i múdrych kráľov, statočných rytierov i krásnych princezien. Je to ich malý - veľký svet. Svet, v ktorom sú oni veľkými, oni sú otcami i mamami. Ich oči budú zvedavé, plné očakávaní, možno veselé či šibalské, možno trochu zmätené, plačlivé, smutné, túžiace po dôvere a láske. Ale, poviem Vám, je to nádherný pocit. Alebo šťastie? Máme škôlkárov – deti, dar, pre ktorý sa oplatiť žiť.

Akoby to bolo včera, keď som sa Vám prihovárala týmito slovami na noblesnej oslave dvadsiateho výročia otvorenia našej materskej školy. A ani sme sa nenazdali, uzatvárame ďalšiu päťročnicu. Čo priniesla? Uplynulé roky boli rokmi mnohých zmien. Od prechodu zriaďovateľskej pôsobnosti škôl a školských zariadení zo štátu na obce a mestá, zmenil sa aj systém organizácie, riadenia a metodického usmerňovania. Aká budúcnosť čaká našu MŠ? Ostávalo nám len veriť, že tieto kroky nebudú ľahké, ale určite úspešné a všetky zmeny budú smerovať v prospech zdravého rozvoja osobnosti dieťaťa.

Škola sa nachádza v peknom horskom prostredí a svojou architektúrou i umiestnením esteticky ladí s hornatým krajom Podpoľania. V súčasnosti v nej vychovávame 23 detí z našej obce i susedného Povrazníka. Ľudová kultúra, tradície, zvyky, obyčaje sú nám veľmi blízke. Zdedili sme ich po našich predkoch a my ich spoločne s deťmi a za podpory rodičov, starých rodičov i širšej verejnosti zachovávame. Aj preto sme zaradili do výchovno – vzdelávacieho procesu „vnášať prvky regionálnej kultúry“.

*Už je Mitra, aj po Mitre,
už valáškom zase svitne.
Nebudú už ovce dojiť,
ani na pašu ich vodiť.*

*Len si budú mitrovati,
Pálenôčku popijati.
Pálenôčku popijali,
Baraninku pojedali.*

Jesenné obdobie bolo na zvyky v našej obci vraj najchudobnejšie. 26. októbra na Mitra sa konalo „Poďakovanie za úrodu“, nazývané aj „hostina“. Zatvárala sa salašnícka sezóna. Tradícia „Mitra“ sa dodržiava podnes. Hostí sa baraním mäsom, nechýba spev, či hajdukovanie. A tak isto i „hostina“.

A tak sme sa aj my v MŠ rozhodli pripomenúť si tieto pekné tradície. V spolupráci s rodičmi sme v deň Mitra pripravili pekný program. Prípravy však trvali celý týždeň. Deti prinášali z bohatej nádielky domácej úrody: oriešky, mak, „krumple a fízolne“, jabĺčka, ale aj „hruške, mäď“, syr, bryndzu, slaninu, smotánku... Tiež sme „vykutрили aj sušenie bylinke“ z minulého leta. Celá MŠ už svojou výzdobou dýchala prekvapeniami. Konečne nastal ten očakávaný deň. Deti od rána „kíkli orieške“ na klátiku, mleli mak, rajbali jabĺčka. Spoločne sme upiekli štrúdlu. Poobede sme sa obliekli do krojov a peknými folklórnymi hrami sme otvorili „Mitra – či hostinu?“.

-Katka, daj tú dbenku!

Kým deti zmútili maslo, krumple v kožky sa uvarili. To bola hostina. Frišňo maslo a ten cmar. /Tá Mišáňovie krava má ale dobró mlieko, keď tolikó smotani.../

-Anka, a haluške už môžeme sádzať? Aj tu deti spolu s rodičmi krumple naškrabali, narajbali i cesto urobili, ba aj haluške nasádzali. Boli bryndzovie /Jorikovci ju majú fajnovú/. A škvarkami nešetrite, kázala Elenka.

Lebo Ivko iba takie rád, čo sa v masti topia. No a teraz: „Vôkol stola posadajme, za rúčky sa pochytajme. V zdraví, šťastí, spokojnosti, najedzme sa do sýtosti. Teraz každý tiško buď, prajeme si dobrú chuť!“ Deti si sadli za prestretý stôl, kde spoločne z veľkej hlinenej misky, drevenými lyžičkami „vychmátali šetke haluške“. No a bylinkovým čajom a štrúdlou sa pohostili všetci hostia. Už len tej baraninky pochybelo...

Aj takto sa skončil jeden krásny deň u nás. Unavení, ale spokojní sme odchádzali všetci.

Mgr. Vlasta Majerová
(autorka je riaditeľkou MŠ)

„Šajban“ sa vo svete nestratí...

Vystahovalectvo považujú mnohí za symbol devätnásteho a dvadsiateho storočia. Aj z našej obce odchádzali mnohí za prácou, za vidinou lepšieho života, za splnením svojich snov a túžob. Nie všetkým sa to podarilo...

Dnes, keď sú hranice otvorené a cestovanie je už len vecou odvahy a možno aj peňazí, mnohí zo Slovákov spoznávajú cudzie krajiny. Niektorí odchádzajú za štúdiom, za prácou, iní chcú spoznať krajinu, zdokonalili sa v jej reči, spoznať život a obyvateľov v nej. Sú to obohacujúce skúsenosti a stretnutia. Po návrate späť na Slovensko, sa zdá život pod Tatrami iný. Inak vnímame každodenné slovenské problémy a radosti. Niekomu sa domov nechce vracat', pretože vo svete našiel to, čo hľadal. Iný sa nevie dočkať, kedy jeho lietadlo pristane na letisku v Bratislave a potom už ráta každý kilometer, ktorým sa približuje k rodnej „Šajbičke“. Dva takéto inšpirujúce a zaujímavé príbehy našich rodákov Vám teraz Obecné zvesti ponúkajú.

MOJA „AMERIKA“...

Aká je moja „Amerika“? Moja „Amerika“ je Amerikou tisícich tvárí, paradoxom ale aj stereotypov s ňou spojených. Je svetom, ktorý je zložitý a jednoduchý zároveň. Je veľká, no taktiež malá. Je krajinou nových, ale aj rozdielnych skúseností, myšlienok, postojov, či pohľadov na svet, demokraciu, ľudskú spoločnosť.

Je zmesou národností, rás, náboženstiev, ktoré sa varia v jednom kotly s názvom „občianska spoločnosť“. Moja „Amerika“ je Amerikou veľkých miest, ozdobených mrakodrapmi, ktoré sa dotýkajú neba a pýšia svojou pompéznosťou. Je krajinou konzumu, v ktorom sa prelínajú fastfoody (reštaurácie rýchleho občerstvenia) so širokým výberom reštaurácií z rôznych kútov sveta ako aj s hustou sieťou nákupných centier.

No moja „Amerika“ je aj krajinou prírodných krás, rozprestierajúcich sa od oceánu k oceánu, od zelene nového Anglicka, cez prérie Južnej Dakoty, jazerá Minnesoty, vrchy Coloráda, k Nevadským púšťam až po pláže Kalifornie a Floridy.

Moja „Amerika“ sa však nachádza v kraji 10,000 jazier. Moja „Amerika“ je Amerikou Minnesoty, južne od kanadskej hranice, pri brehoch Horného jazera, ktoré je tak veľké, že sa chová ako more. Je krajinou severských prísťahovalcov, ale aj zmesou rybárov, poľovníkov a farmárov. Je domovom indiánskeho kmeňa Ojibwa a Dakota. Je starým prístavom mesta Duluth, kde kotvia veľké nákladné lode a rozvážajú železo po celých Spojených štátoch. Je mestom Minneapolis, ale aj St. Paul, ktoré sú domovom mojich obľúbených tímov v baseballe a hokeji.

Moju „Ameriku“ reprezentuje Mall of Amerika, najväčšie nákupné centrum v severnej Amerike, ktoré sa nachádza v Minnesote, no je aj národným parkom „Boundry waters canoe area“ kde jazerá sú tak čisté, že sa z nich môžete napiť.

Moja „Amerika“ je všetko hore spomenuté, a predsa je úplne iná. Moja „Amerika“ sa nachádza na tých niekoľkých akroch pôdy, medzi jazerami Trout a Whitefish. Je miestom, kde z balkóna chatky môžem pozorovať západ slnka nad vodou Trout lake a taktiež nadchýnať sa striebřistým odrazom splnu mesiaca, ktorý pretína Whitefish jazero. Moja Amerika sa nachádza na malom kúsku pláže, kde sa obe jazerá stretávajú a je osvetlená žiarou ohňa, uprostred noci, ktorá posiala oblohu miliónom hviezd. Je závanom vetra, ktorý sa opiera do vašej tváre, keď sa preháňate loďou po jazerách a je príjemných ochladením, keď rozpálení letným slnkom skáčete do vody uprostred jazera.

Moja „Amerika“ je ale hlavne usmiata tvár autistického chlapca v malom bazéne naplnenom loptičkami, pre ktorého okolitý svet zrazu splýva do príjemného pocitu, ktorý naň pôsobí tlak loptičiek. On nepotrebuje slová, výraz jeho tváre dokáže vyjadriť viac.

Autizmus je mozgová porucha. Začína sa v rannom detstve. Pretrváva do dospelosti. Ovplyvňuje komunikáciu, správanie sa v spoločnosti a tvorivosť. Autista „žije vo vlastnom svete“, izoluje sa od rovesníkov a spoločnosti.

Ale sú to aj rozžiarené oči osemročného dievčatka so slabým srdcom, ktoré s veľkou námahou naplo luk a trafilo do stredú terča. To všetko akoby na znak víťazstva a prekonania samej seba. (pokr. na str.7)

(pokračovanie zo strany 6)

Hoci jej život nenadelil zdravé srdce, jej duch je pevnejší ako skala. Sú to aj výkriky šťastia dievčaťa, postihnutého ťažkou kožnou chorobou, ktorá jej znemožňuje pohyb a radosť z bežných hier ako ostatným deťom.

Jej telo je z veľkej časti obalené obväzmi a jej prsty sa kvôli jej ochoreniu strácajú v malých krehkých, pľuzgiermi pokrytých kýptikoch. No aj napriek týmto podmienkam sa posadí na nafukovacie koleso a užíva si najobľúbenejšiu aktivitu na vode, keď je ťahaná za motorovým člnom a čelí aj vlnám, ktoré čln vytvára. Fakt že je to jej prvýkrát na kolese, strieda vzrušenie, že to dokázala. Teraz môže ísť pokojne domov a povedať o tom svojej rodine a kamarátom.

Moja „Amerika“ je aj bezstarostný svet chlapca z Downovým syndrómom, ktorý mi ukáže že sa dá tešiť z úplne jednoduchých vecí, ako je slnečný deň, hľadanie šišíek v lese, kúpanie sa vo vode.

Že život - hoci zložitý, je vo svojej podstate predsa len jednoduchý a krásny a preto je jednoduchšie a lepšie sa usmievať než mračiť.

Downov syndróm spôsobuje spomalený rast, abnormálne črty tváre a mentálnu retardáciu.

Moja „Amerika“ sú všetky tie krásne letné banálnosti ako napríklad robenie zo seba šaša v mnohorakých prevlekoch, dávanie návnadu na rybársky háčik a neskôr oslobodzovanie všetkých tých rýb, ktoré sa na návnadu chytia, či ochota byť tam, kde treba.

Moja „Amerika“ nie je Amerikou zo správ alebo Hollywoodom. Je skrytá medzi riadkami povinností, ktoré vyplývajú z práce, ktorá ma tak naplňala. Nie je „Amerikou“ kontinentu, ale „Amerikou“ ľudí, s ktorými som pracoval a trávil celé leto. Je ukrytá v ich srdciach a namaľovaná na ich tvárach, v rozosmiatych očiach, v bezstarostných úsmevoch. Je krásna, nezabudnuteľná. Veselá a smutná zároveň. No vždy plná nádeje.

Taká bola, je a bude moja „Amerika“.

Juraj Potančok

(autor pracoval po siedmykrát od júna do októbra 2006 v USA)

LETO V ANGLICKU

Toto leto som strávil vo Veľkej Británii. Umýval som tam riad, ale ja radšej hovorím, že som bol manažérom pre čistotu a lesk jedálenského servisu. Znie to tak lepšie. No a nakoniec v Anglicku všetko pomenúvajú tak vznešene. Napríklad obyčajné pracovné bagandže tam nazývajú bezpečnostnými topánkami, no a opravára - inžinier. Asi to bude nariadenie kráľovnej, ktorá má určite svojich poddaných iste rada a chce, aby sa cítili čo najlepšie.

Ďalšia vec, ktorá ma na Anglicku najprv zaujala a potom som ju znenávidel je architektúra. Spočiatku sa mi zdala taká, akoby som to povedal - príjemne melancholická. Všetko ponorené do odtieňov tmavého kameňa, obrasteného machom a zvláštne elegantnej červenej tehly. Človek by už len čakal, že z takéhoto domu vyjde uhladený Sir s loveckým psom a brokovnicou, prehnutou cez plece, ktorý sa práve vydal na lov kačiek. Táto príjemná melanchólia sa však človeku, ktorý žije od malička obklopený lesmi, rýchlo zunuje.

Po mesiaci, keď jediná budova nepostavená z červených tehličiek, ktorú vidíte je benzínová stanica, prerastá do príjemnej depresie a túžbe po domove.

Rád by som chcel zbúrať mýtus o tom, že v Anglicku niet pekných dievčat. Je síce pravda, že keď sa človek prechádza po meste nebolí ho tak krk a nemusí sa stále obzerať za usmiatymi kráskami ako u nás, ale kto chce nájde aj ihlu v kope sena. No a „ihiel“ je našťastie všade dosť. Vôbec pri tom neprekáža, že každá piata „Angličanka“ je z Poľska, Pakistanu či Indie.

Napriek týmto malým chybičkám, je život v kráľovstve menej zložitý a pohodlnejší ako u nás. Priniesol mi mnoho skúseností a známych z celého sveta. Ale upiecť si slaninu na Novej ceste tiež nie je najhoršie a neraz by nám to závidel aj kráľ. Či kráľovná.

Zdenko Majer

(autor pracoval vo Veľkej Británii v meste Leeds od júna do septembra 2006)

DOKUMENT

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY

Pre voľby poslancov Obecného – Mestského- zastupiteľstva
v **STRELNÍKOCH**

2. decembra 2006

Miestna – Mestská volebná komisia v **Strelníkoch** podľa § 18 zákona SNR č. 346/1990 zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov **vyhlasuje**, že voľby poslancov obecného – mestského – miestneho zastupiteľstva zaregistrovala týchto kandidátov:

1. **Juraj Čief, Mgr.**, 23 r., učiteľ, Strelníky č. 5, nezávislý kandidát
2. **Miroslav Debnár, Bc.**, 26 r., novinár, Strelníky č. 239, nezávislý kandidát
3. **Zuzana Daxnerová**, 39 r., ekonóm, Strelníky č. 123, SMER - sociálna demokracia
4. **Alena Ďurčíková**, 39 r., zdravotná sestra, Strelníky č. 87, Smer – sociálna demokracia
5. **Karol Lamper**, 42 r., technik, Strelníky č. 293, SMER – sociálna demokracia
6. **Ondrej Madoš, Ing.**, 46 r., technolog, Strelníky č. 67, SMER – sociálna demokracia
7. **Dušan Majer, Ing.**, 40 r., vedúci pracovník, Strelníky č. 74, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
8. **Ivan Majer, Ing.**, 40 r., učiteľ, Strelníky č. 264, SMER – sociálna demokracia
9. **Ivan Majer, 26 r.**, účtovník, Strelníky č. 280, SMER – sociálna demokracia
10. **Miroslav Majer**, 41 r., rušňovodič, Strelníky č. 146, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
11. **Anna Majerová**, 52 r., opatrovatelka, Strelníky č. 38, Hnutie za demokraciu
12. **Iveta Majerová**, 42 r., vychovávateľka, Strelníky č. 42, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
13. **Miloslava Majerová**, 53., opatrovatelka, Strelníky č. 47, Hnutie za demokraciu

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY

pre voľby starostu obce – primátora mesta – starostu mestskej časti
v **STRELNÍKOCH**

2. decembra 2006

Miestna – Mestská volebná komisia v **Strelníkoch** podľa § 23 zákona SNR č. 346/1990 zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov **vyhlasuje**, že voľby starostu obce – primátora mesta – starostu mestskej časti zaregistrovala týchto kandidátov:

1. **Ján Majer**, 54 r., technik, Strelníky č. 128, SMER – sociálna demokracia
2. **Miloslava Majerová**, 53., opatrovatelka, Strelníky č. 47, Hnutie za demokraciu

Voľby do orgánov obce sa uskutočnia 2. decembra 2006 (sobota). Hlasovacia miestnosť bude v Kultúrnom dome. Občania môžu hlasovať od 7,00 do 20,00 hod. Obecné zastupiteľstvo bude mať zo zákona aj v novom voleb. období 7 poslancov.

- red -

OBECNÉ ZVESTI. Noviny obyvateľov, priateľov a návštevníkov Strelník. Štvrťročne vydáva Obecný úrad v Strelníkoch. Adresa redakcie: OÚ Strelníky, PSČ: 976 55, tel.:048/4295331. Vedie redakčná rada (zodpovedný redaktor Miroslav Debnár). Príspevky sú krátené. Vyjadrujú názor autora. Dátum vydania: 21.11.2006. Ročník IV. Číslo: druhé. Zadarmo rozširuje Obecný úrad.